

Verlag

statencommissie

Verslag van de openbare vergadering van de Commissie Bestuur, Financiën en Welzijn, gehouden in de Louise de Colignyzaal van het Provinciehuis te Middelburg op 28 november 2014 van 9.30 – 14.05 uur

Voorzitter: J.M. Meulenberg-op 't Hof

Aanwezig zijn de (plv.) leden: F. Babijn (CDA), C.W. Bierens, J.J. van Burg, P.B. Colijn, H.M.G. van den Dool, A. Evertz, R. Haaze, P. Hamelink, L. Harpe, A. Hijgenaar, P.C.A. de Milliano-van den Hemel, F. van Oorschot, J.R. Oudeman (agendapunt 8), G.D. Roeland en G. van Unen.

Tevens zijn aanwezig: C. van Beveren, J.M.M. Polman, B.J. de Reu en C.M.M. Schönknecht-Vermeulen (GS), P. Castenmiller (Rekenkamer, agendapunt 7), M. Vink (Emendo, agendapunt 8) en M.E. Trimpe (commissiegriffier)

Afwezig zijn de leden: B. Erbisim, R. Muste, E.D. de Neef, P.L. de Putter en J. Werkman

1. Opening en mededelingen van de voorzitter

De voorzitter heet de aanwezigen welkom. Voor het agendapunt Statenvoorstel aandeelhoudersstrategie Zeeland Seaports zijn ook de leden van de commissie Economie en Mobiliteit uitgenodigd.

2. Vaststellen agenda

Aan de agenda wordt bij agendapunt 13 de brief van GS van 25 november met afschrift brief Ministerie van I & M inzake omhanging aandelen Evides toegevoegd. De gewijzigde agenda wordt vastgesteld.

3. Informatie-uitwisseling, d.w.z.:

- *Mededelingen van gedeputeerden*

De heer De Reu (GS) deelt mee rond de organisaties op het gebied van serieuze muziek dat de laatste poging om er één geheel van te maken niet is gelukt. Daarmee is uitstel van de bezuinigingen van de baan. In de startnota cultuurbeleid, gepland voor deze commissie in januari 2015, wordt hierop teruggekomen. De samenwerking op het gebied van beeldende kunst tussen CBK en Stichting Beeldende Kunst Middelburg blijft hangen in overleg.

De heer Polman (cvdK) deelt mee gevraagd te zijn door het Kabinet om mee te denken over het openbaar bestuur. Dit is geen nevenfunctie, maar een nevenactiviteit die voortvloeit uit zijn functie als rijksorgaan.

- *Vragen van commissieleden over het nieuws van de dag. Geen.*

- *Vragen van commissieleden over onderwerpen die niet op de agenda staan*

De heer Haaze (PVV) vraagt naar de stand van zaken rond de motie voor de vermindering van het aantal geborgde zetels bij het waterschap Scheldestromen. Loopt de implementatie van de motie volgens de planning?

De heer Van Heukelom (GS) antwoordt dat het proces volgens planning verloopt. Inmiddels zijn er drie zienswijzen ingediend door het waterschap, de ZLTO en een burger, waarover komende dinsdag in het college wordt gesproken.

- *Vaste terugkerende agendapunten:*

- IPO in relatie tot provinciefinanciën: geen mededelingen.

- Transitie jeugdzorg:

Brief GS van 28 oktober 2014 met bevindingen Transitiecommissie Stelselherziening Jeugdzorg van 24 september 2014

De heer Hijgenaar (D66) vraagt naar de ontwikkelingen sinds het moment van de brief. Hoe staat het met de zorginkoop, en levert dat de instellingen problemen op?

De heer Van Heukelom (GS) antwoordt dat de zorginkoop grotendeels rond is. Intervence, voorheen Bureau Jeugdzorg, concentreert zich op de laatste te herplaatsen medewerkers. In Zeeland is er geen sprake van frictiekosten, daar zijn landelijke en provinciale afspraken over gemaakt. Juvent schrapt vijftig formatieplaatsen, ingevuld door tachtig personen. Gemeenten verwachten dat door het werken met wijkteams zware zorg niet of minder nodig is. De toekomst zal wijzen of dat klopt. Spreker maakt zich hierover wel zorgen. Volgens de staatssecretaris is de zorgcontinuïteit wel gewaarborgd, de staatssecretaris gaat ervan uit dat iedereen tijdig de jeugdzorg op orde heeft. Via kaarten is te zien dat Zeeland niet tot de vier probleemregio's hoort. Er zijn flinke stappen voorwaarts gemaakt, maar het blijft theorie.

De heer Colijn (CU) vraagt naar de wachtlijsten bij de overgang naar de nieuwe regeling, die nu al lijken te groeien.

De heer Van Heukelom (GS) geeft aan dat de wachtlijst op nul stond, maar doordat er op 1 januari tachtig mensen bij Juvent hun ontslag krijgen, zijn er al medewerkers vertrokken. De wachtlijst is inmiddels gegroeid. Wie nu indiceert is divers maar ook onduidelijk: via de wijkteams, de ggz en huisartsen. Spreker stelt voor de vraag wie gaat indiceren aan de voorzitter van de Task Force te stellen.

De heer Harpe (GL) schrikt van deze ontslag golf én van het aantal instellingen dat zich in Zeeland met jeugdzorg bezighoudt. 1 december is een harde datum, als dat niet lukt volgt indeplaatsstelling. Het is hem niet duidelijk of Zeeland daar al dan niet bij hoort.

De heer Van Heukelom (GS) wijst erop dat veel ontslagen medewerkers voor zichzelf beginnen, het aantal zorgaanbieders wordt dus alleen maar groter. Spreker heeft vertrouwen in het proces. Gemeenten hebben heel veel gedaan, zeker nadat meer bekend is over de bedragen die zij kunnen verwachten. Feit is dat de provincie er vanaf 1 januari 2015 niet meer over gaat. Mevrouw Evertz (PvdA) vraagt of de zorg in 2015 toch wel gegeven kan worden, gezien het grote aantal ontslagen.

De heer Van Heukelom (GS) stelt vast dat de Jeugdzorg een warme overdracht kent. Met geld van provincie, gemeenten en Bureau Jeugdzorg worden pilots uitgevoerd. Er wordt wel opnieuw het wiel uitgevonden. Spreker blijft bezorgd, en dat geldt ook voor sommige gemeenten.

De heer Babijn (CDA) constateert dat wat de provincie heeft opgebouwd niet voortgezet wordt.

De heer Van Heukelom (GS) constateert dat gemeenten in korte tijd voor vijf grote decentralisaties kwamen te staan. De kennis ontbreekt nog voor een groot deel, en spreker is gefrustreerd over de bezuinigingen en kortingen op dit punt. De kwaliteit van de samenleving lijdt daaronder.

De heer Colijn (CU) heeft signalen gekregen dat sommige provincies geld vrijmaken om gemeenten op gang te helpen. Spreker maakt zich zorgen over het groeien van de wachtlijsten. Welke voorzieningen worden er getroffen als het de verkeerde kan uit dreigt te gaan?

De heer Van Heukelom (GS) refereert aan de warme overdracht, waarvoor de provincie meer dan één miljoen euro heeft uitgetrokken. Wanneer het niet goed gaat is het rijk probleem eigenaar.

De heer Hijgenaar (D66) vraagt de commissieleden ook bij hun achterban duidelijk te maken dat in de zorg niet alles beter wordt met de stelselherziening.

De heer Van Heukelom (GS) geeft de herziening het voordeel van de twijfel.

De heer Bierens (VVD) hoopt dat de provincie betrokken blijft waar het nog kan, en met een bepaalde mate van vertrouwen dit dossier los kan laten.

De voorzitter doet de suggestie om de voorzitter van Task Force Jeugd de heer De Bat uit te nodigen voor de volgende commissievergadering. De commissie stemt hiermee in.

4. Gelegenheid om in te spreken

De heer De Paauw spreekt in namens de Stichting Provinciale Chronisch Zieken- en gehandicaptenorganisatie aan de hand van een notitie die als bijlage 1 bij dit verslag is gevoegd.

Mevrouw Van Unen (SP) vraagt hoe de PCG wil bereiken dat er geen verschillen zijn tussen gemeenten.

De heer De Paauw geeft aan dat gekeken wordt hoe gemeenten elders in Zeeland hun beleid voeren, die als voorbeeld voor andere gemeenten kunnen dienen. Met dezelfde middelen kan dan voor Wmo-clënten een betere toegang tot openbaar vervoer worden verkregen.

De heer Colijn (CU) vraagt hoe de stichting wil monitoren en hoe hij uitkomsten aankaat bij de gemeenten. Gemeenten maken ook vaak keuzen voor de eigen situatie. De PCG vraagt financiering, maar heeft toch ook leden? Spreker vindt het ook meer een gemeentelijke taak dan een provinciale.

De heer De Paauw antwoordt dat samen met de Wmo-raden en werkgroepen gehandicaptenbeleid wordt gekeken naar gevolgen van de veranderingen. Deze monitoring wordt gedaan bij de gemeenten in de drie regio's in Zeeland. Goede werkwijzen kunnen vervolgens naar andere gemeenten worden vertaald. De PCG is een stichting en de achterban betaalt geen bijdrage. Spreker ziet een overkoepelende rol voor de stichting.

De heer Van Burg (SGP) vraagt waarom niet gevraagd is om een bijdrage van de gemeenten.

De heer De Paauw constateert dat gemeenten dan vragen naar de grootte van de doelgroep in hun gemeente. De stichting wil niet de beschikbare tijd steken in onderhandeling met de verschillende gemeenten.

Mevrouw Braspenning spreekt in namens de landelijke Federatie Belangenbehartiging (LFB) aan de hand van een notitie die als bijlage 2 bij dit verslag is gevoegd.

De heer Van Oorschot (PvdA) vraagt of de huisvesting in Goes moet zijn. Mevrouw Braspenning bevestigt dit.

5. Brief Stichting Provinciale Chronisch zieken- en Gehandicaptenorganisatie van 20 november 2014 met verzoek provinciale bijdrage

De heer Babijn (CDA) vraagt naar de taak van de provincie hierin. Zijn de voor belangenbehartiging bij het Klaverblad geparkeerde middelen vrij te maken? Voor de kerntaak openbaar vervoer zou de Provinciale Chronisch zieken- en Gehandicaptenorganisatie (PCG) als adviseur kunnen fungeren. Is huisvesting voor een lokale stichting een provinciale taak?

De heer Harpe (GL) ziet dat organisaties tussen wal en schip dreigen te raken. Hij pleit ervoor een overgangsbeleid te creëren om er met andere overheden uit te komen.

Mevrouw Van Unen (SP) heeft dit tijdens de begrotingsbehandeling al aangekaart. Ook hier is een warme overdracht nodig gedurende een korte tijd. Spreekster ziet een rol voor de provincie als bemiddelaar richting de gemeenten.

De heer Van Burg (SGP) vraagt of het probleem bekend is en een plaats kan krijgen in het overleg met de gemeenten over de overdracht aan gemeenten. Het gaat niet over grote bedragen, maar wel over de takenverdeling. Wie erover gaat zou moeten betalen.

De heer Hijgenaar (D66) sluit bij vorige sprekers aan. Spreker heeft destijds gepleit voor een takenuitruil met gemeenten, en wil op dit moment nog niet in het financiële gat springen.

De heer Babijn (CDA) wijst op de overgangsregeling. De heer Hijgenaar (D66) geeft aan dat die regeling niet geldt voor organisaties die in de problemen komen door het beëindigen van de subsidiëring aan een andere organisatie.

Mevrouw Evertz (PvdA) vraagt hoe de warme overdracht is geregeld. Kan de gedeputeerde de dertien gemeenten vragen of zij de bereidheid hebben hen te financieren.

De heer Colijn (CU) ziet het werkterrein van de PCG als een gemeentelijke taak. Hij kan zich wel voorstellen gedurende een jaar te ondersteunen en de overdracht naar gemeenten te bewerkstelligen.

De huisvesting van de LFB is een ander geval, al moet ook dit naar de gemeente. Ziet de gedeputeerde ruimte hierin wat te betekenen?

De heer Bierens (VVD) vindt de problematiek niet nieuw. Spreker pleit voor duidelijkheid naar organisaties: de afbouw van het Klaverblad is ook met een jaar uitgesteld, en de directeur van het Klaverblad heeft hem recent gemeld dat er geen frictiekosten zijn. De verantwoordelijkheid ligt niet bij de provincie. Hooguit kan via de reguliere overleggen worden gevraagd wat gemeenten kunnen betekenen.

De heer Van Heukelom (GS) stelt vast dat de overgang van het Klaverblad naar een project- en adviesbureau probleem is voor de rond de dertig onderliggende 'blaadjes'. Expertise dreigt daardoor weg te vallen. In 2015 gaat de subsidiëring van het Klaverblad nog door, juist om deze problemen op te lossen. Daarvoor is ambtelijke ondersteuning aanwezig. De keus van het Klaverblad voor de toekomst werkt echter niet mee voor de huisvesting. Gemeenten willen de onderliggende stichtingen niet financieren. Spreker wil nog met gemeenten overleggen, maar het kan niet zo zijn dat wat is beëindigd via de achterdeur weer binnenkomt. Voor huisvesting van de LFB worden contacten gelegd om kantoorruimte te regelen. Zodra het gebouw van het Klaverblad verhuurd wordt, staat de LFB op straat. Op een vraag van de heer Hijgenaar (D66) zegt de gedeputeerde toe de onder het Klaverblad liggende blaadjes met ambtelijke ondersteuning te helpen in hun voortbestaan en met huisvesting, en de commissie daarover op de hoogte te houden. Het probleem bestaat bij alle organisaties, en de verminderde subsidie van het Klaverblad is bedoeld om in 2015 de werkzaamheden ook voor de individuele organisaties op een goede manier af te ronden.

De heer Babijn (CDA) vraagt of de PCG wordt ingezet kan worden als adviseur voor OV. De heer Van Heukelom (GS) antwoordt dat de PCG in het OPOV zit, en daarvoor geen vergoeding ontvangt. Daarin zitten geen mogelijkheden.

De voorzitter concludeert dat de verdere afhandeling aan het college is.

6. Statenvoorstel Archiefverordening 2014 (SERV-182)

De heer Van den Dool (PVV) vraagt waarom er zo lang is gewacht met het voorleggen van een nieuwe archiefverordening. Voorts merkt hij op dat artikel 1 van de verordening verwijst naar de Archiefwet 1995. Is dat wel correct?

De heer Van Heukelom (GS) deelt mee dat de reorganisatie reden voor de vertraging is. Spreker zal nagaan of artikel 1 juist is geformuleerd¹.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten op 12 december. Het voorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd.

7. Brief Rekenkamer Zeeland van 31 oktober 2014 met rapport 'Deelnemingen: overzicht en inzicht' Concept-statenvoorstel Aanbevelingen Rekenkamerrapport 'Deelnemingen: overzicht en inzicht' (SGR-68)

Eerste termijn

De heer Castenmiller (voorzitter Rekenkamer) licht het onderzoek toe. Het onderwerp is nu actueler dan ooit. Het rapport is bedoeld is onderlegger bij discussies over het deelnemingenbeleid.

De heer Bierens (VVD) onderschrijft dat het een actueel onderwerp is, wat niet altijd de nodige aandacht heeft gekregen. Waarom is er niet voor gekozen met de deelnemingen zelf te spreken? Hoe wordt dit voorstel in de statenvergadering geagendeerd?

De heer Harpe (GL) kan zich vinden in het actuele rapport, mede omdat het college al met de aanbevelingen heeft ingestemd.

Mevrouw De Milliano (CDA) vindt het een nuttig onderzoek met herkenbare resultaten. Zij wijst erop dat met name de wijze waarop actief wordt geïnformeerd verbeterd kan worden. De aandacht voor de ondersteunende rol voor PS van de Statengriffie in overleg met het ambtelijk apparaat is terecht. Als het noodzakelijk is kan spreekster zich zeker vinden in het opstellen van een aandeelhoudersstrategie.

De heer Van den Dool (PVV) vraagt of de nota staatsdeelnemingen betrokken is bij het onderzoek. Wanneer er een integrale nota deelnemingenbeleid komt, verzoekt hij aan te geven waar het beleid afwijkt van het staatsdeelnemingenbeleid. Tot slot zou hij graag zien dat informatiebijeenkomsten zoveel mogelijk aansluiten bij al geplande commissievergaderingen.

De heer Roeland (SGP) spreekt van een gedegen en helder rapport dat statenleden van dienst kan zijn bij hun controlerende taak. Als het college de overgenomen aanbevelingen uitwerkt is dat een goede zaak. Spreker pleit ervoor daarmee al in deze bestuursperiode te starten.

De heer Van Oorschot (PvdA) sluit aan bij de lovende opmerkingen. Hoe geeft het college uitvoering aan de actieve informatieplicht, en hoe wordt de Statengriffie daarbij betrokken?

De heer Castenmiller geeft aan dat het rapport is begonnen met de vraag welke informatie statenleden nodig hebben, en vervolgens hoe dat te organiseren. Daarbij is de aanname dat GS en het ambtelijk apparaat informatie verstrekken aan PS, en dat de deelnemingen het college en ambtenaren informeren. In dit project is de Rekenkamer ondersteund door iemand met ervaring op dit vlak, uitgangspunt is ook het landelijke en wettelijk kader.

De heer Van Beveren (GS) geeft aan dat het combineren van voorlichtingsbijeenkomsten met commissievergadering wel gebeurt, maar niet altijd mogelijk is wanneer het gaat om samenwerkingsverbanden met partners als bijv. gemeenteraden. Spreker is bereid om de aanbevelingen al in deze periode aan te pakken en zal nagaan of dat in de planning past. Actieve informatie wordt vaak direct en via de Statengriffie verstrekt.

Tweede termijn

De heer Van den Dool (PVV) herhaalt zijn vraag of de gedeputeerde kan toezeggen bij de deelnemingenbeleid aan te geven waar dit afwijkt van het staatsdeelnemingenbeleid.

Mevrouw Van Unen (SP) is verheugd met het rapport en kan instemmen met de aanbevelingen.

¹ De wet van 1995 is nog steeds van kracht, het betreft een wetwijziging in 2012 op de bestaande archiefwet van 1995.

De heer Bierens (VVD) vraagt bij de aanbeveling om de rollen van diverse actoren te actualiseren en breed kenbaar te maken ook de deelnemingen te betrekken.

De heer Colijn (CU) sluit aan bij de vorige reactie.

De heer Van Beveren (GS) kan geen toezeggingen doen ten aanzien van het noemen van afwijkingen van het staatsdeelnemingenbeleid. Uiteraard wordt dat wel bij het statenvoorstel betrokken, net als in 2010 is gedaan bij het toen gegeven overzicht van bevoegdheden. Het actualiseren van de rollen zal net als eerder in een matrix worden aangegeven. Dat wordt deze periode opgepakt, maar het is wel verstandig omdat door de nieuwe staten te laten vaststellen.

De heer Castenmiller is verheugd dat er voortvarend met de aanbevelingen uit het rapport aan de gang wordt gegaan.

De voorzitter concludeert dat het concept-statenvoorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten op 12 december, en dan als hamerstuk kan worden geagendeerd. Het Presidium kan dit voorstel ongewijzigd vaststellen.

8. Statenvoorstel Aandeelhoudersstrategie Zeeland Seaports (SERV-178)

De heer Oudeman (CDA) zal namens zijn fractie het woord voeren over dit onderwerp.

Eerste termijn

Mevrouw Evertz (PvdA) staat een actief aandeelhouderschap voor, zeker voor deze belangrijke economische motor. Zij vraagt naar de financiële positie van Zeeland Seaports (ZSP) en de hoogte van de risico's ten opzichte van het niet verstrekken van dividend. Wat is het profiel voor een nieuw te benoemen commissaris? Kan ZSP zelfstandig blijven, of is er een noodzaak tot samenwerking?

Mevrouw Van Unen (SP) onderschrijft het belang van ZSP voor de provincie. Als uit de periodieke toets blijkt dat het bedrijf onvoldoende bijdraagt aan de aandeelhoudersbelangen, is dan verkoop een optie? Klopt het dat het de bedoeling is WarmCO2 te verkopen? Er mag geen dividend worden uitgekeerd om eigen vermogen op te bouwen, maar kan dit geld niet beter op een andere manier voor de werkgelegenheid worden ingezet?

De heer Oudeman (CDA) complimenteert over de wijze waarop statenleden in het proces betrokken zijn. Spreker vraagt verduidelijking van de lage omzet terreinen door de positie in de levenscyclus van de haven. Verschaffers van eigen vermogen krijgen een rendement, en het is voor de aandeelhouders een politieke keuze om geen dividend uit te keren totdat de garantie is afgebouwd. Wat zijn de gevolgen wanneer er wel voor (gedeeltelijke) dividenduitkering wordt gekozen?

De heer Colijn (CU) spreekt van een duidelijk voorstel met duidelijk omschreven doel, dat nog niet is bereikt. Hoe wordt dat doel bereikt, en hoe worden de aandeelhouders daarin meegenomen?

De heer Roeland (SGP) vindt het gelopen proces bepalend voor de kwaliteit van de inhoud. Spreker sluit aan bij de vragen over financiële positie en dividend. Hoe denkt het college nu en in de toekomst de rollen van aandeelhouder en van beleidsmaker/handhaver te kunnen scheiden en dat te borgen in zijn communicatie? Op welke wijze communiceert het college over het strategisch masterplan naar de Staten? Wat is het verschil met de bedrijfsstrategie? Wordt dit plan door de aandeelhouders vastgesteld en komen PS daarin in beeld? Hij onderstreept het belang dat de activiteiten passen binnen het publiek belang en het expertisegebied van Zeeland Seaports. Het bedrijf zal zich moeten beperken tot de corebusiness.

De heer Hijgenaar (D66) vindt het een goed voorstel, waarvan de conclusie past bij de visie van zijn fractie. Voor het vrijhouden van de toegang zou spreker willen zien dat de verantwoordelijkheid van het rijk als leidraad wordt gezien. Waarop is de keuze voor acht procent dividend gebaseerd, mede omdat voor DELTA NV een rendement van tien procent in de aandeelhoudersstrategie is opgenomen? Het gebruiken van het dividend om de garantie af te lossen vindt hij prima, maar de vraag is of het eerlijk is om Zeeland Seaports als bedrijf middelen te laten genereren om andere bedrijven naar Zeeland te trekken. In het kader van een level playing field kan het dividend daarvoor worden gebruikt.

De heer Van Burg (SGP) benadrukt dat er ook bedrijven uit Vlaanderen naar Zeeland komen vanwege de voordelen. Voor Zeeland kan het juist belangrijk zijn niet alles gelijk te trekken.

De heer Hijgenaar (D66) herinnert aan het vertrek van Verbrugge naar Zeebrugge, waarbij gesteld was dat dat het gevolg was van het ontbreken van een level playing field. Het proces is goed verlopen, maar de kosten van advisering zijn wel erg hoog.

De heer Van den Dool (PVV) sluit aan bij deze opmerking. Is nu geborgd dat Zeeland Seaports zich alleen met deze corebusiness bezighoudt? Hoe zit de governancestructuur in elkaar?

De heer Bierens (VVD) heeft waardering voor het proces. De keuze voor acht procent rendement is een stevig uitgangspunt. Het komt nu verder aan op de uitwerking van deze en andere uitgangspunten uit de aandeelhoudersstrategie in een bedrijfsstrategie. De directie wordt ook gevraagd onderzoek te doen

naar de levensvatbaarheid van onderliggende bedrijven en deelnemingen. Spreker vindt het opmerkelijk dat een geactualiseerd strategisch plan ontbreekt. Hoe houden GS en PS grip op de uitwerking, want er wordt veel aan de directie gevraagd. Is het realistisch om al in het eerste kwartaal van 2015 in de AvA de eerste lijnen van een masterplan te kunnen agenderen? Kan nog deze bestuursperiode wat worden gezegd over de financiële prognoses? Zijn de statuten nog actueel, ook in relatie met de toekomstige inrichting en de met name de governance?

De heer Harpe (GL) herinnert aan het verleden rond Zeeland Seaports en de WCT. In het voorstel mist hij een milieuparagraaf. De haven ligt in een kwetsbaar gebied, en weghalen van maritieme drempels geeft een risico. Het goed om te bedenken wat de provincie met deze haven wil, ook in het kader van de Economische Agenda, en daarover als Staten een uitspraak te doen.

De heer Colijn (CU) vindt dat een milieuparagraaf in de bedrijfsstrategie hoort. Aandeelhouders kunnen daar een filosofie over hebben, maar de invulling hoort bij het bedrijf.

De heer Hijgenaar (D66) vindt dat milieu juist een van de belangrijkste taken van de provincie is, en reden om geen aandeelhouder te zijn van bedrijven, omdat dit wringt.

Mevrouw Van Unen (SP) vindt dat de provincie als publiek aandeelhouder juist randvoorwaarden moet meegeven.

De heer Harpe (GL) constateert dat een van de doelen van de aandeelhoudersstrategie de borging van het nautisch beheer is. Spreker roept op om daar zorgvuldig mee om te gaan, gezien het verleden. Houd rekening met het rijksbeleid.

De heer Bierens (VVD) verbaast zich erover dat vorige spreker in het licht van de nautische beperking en het milieu de economische ontwikkeling wil beperken.

De heer Colijn (CU) geeft aan dat zijn fractie voorstander van goed natuurbeheer, maar het voorstel gaat over governance. De provincie moet een bedrijf niet gebruiken om de eigen groene doelstellingen te verwezenlijken.

De heer Harpe (GL) vervolgt met de conclusie uit het statenvoorstel dat meer aan het bedrijf moet worden overgelaten. De politiek heeft zich teveel bezig gehouden met dit bedrijf. Het voorstel geeft overigens ook aan dat Zeeland Seaports het slechtst presterende havenbedrijf is uit Nederland. In dat kader vraagt spreker zich af hoe om te gaan met het dividend en het risico van het bedrijf. Biedt de aandeelhoudersstrategie de garantie dat de goede kant wordt uitgegaan.

Mevrouw Schönknecht (GS) antwoordt dat de ondersteuning door Emendo dat 60.000 euro heeft gekost. Dat bedrag is niet door de provincie betaald. Zeeland ontvangt geen dividend, maar loopt wel een –beperkt- risico. Er is eigen vermogen bij Zeeland Seaports en er zijn gronden in eigendom. Het profiel voor de Raad van Commissarissen is door de AvA iets aangepast vanwege de kleinere omvang van de Raad. Nautisch en financieel beheer en politiek-bestuurlijk gevoel zijn hier van belang. In de AvA op 19 december wordt hierover een besluit genomen. Zeeland Seaports moet op zoek naar strategische partners, en mag ook over de grens kijken. Spreekster verwacht daarover een voorstel, het is aan het bedrijf dat verder in te vullen. Op een vraag van mevrouw Evertz (PvdA) geeft zij aan dat de strategie in nauw overleg met de CEO en de Raad van Commissarissen is opgesteld. Het dagelijks bestuur van ZSP wordt zeer nauw betrokken en er is geen verschil van inzicht. Jaarlijks wordt het aandeelhouderschap heroverwogen op basis van het jaarplan. Dat heeft niet tot doel om aandelen te verkopen, maar om te bezien of het bedrijf op de goede weg is. Het Zeeuwse belang in ZSP moet worden geborgd op 51 procent. Uit het verleden liggen nog contracten met een lage leges. Wanneer deze aflopen kunnen andere voorwaarden worden gesteld. Het rendement op het eigen vermogen is inderdaad een eerder gemaakte politieke keuze. Pas in 2028 moet deze discussie weer gevoerd worden. Elk jaar kan bij het jaarplan worden besproken hoe ermee om te gaan.

De heer Oudeman (CDA) vraagt wat het bedrijf doet met het niet-uitbetaalde dividend. Spreker vindt dat dit altijd zou moeten leiden tot verbetering van de eigen vermogenspositie.

Mevrouw Schönknecht (GS) antwoordt dat de winstbestemming op voorstel van de directie door de aandeelhouders wordt vastgesteld. Het kan wel zijn dat er een investering nodig is, in plaats van het eigen vermogen te verhogen. De aandeelhouders en DB worden door ZSP nauw betrokken, maar bepaalde zaken zijn zo specialistisch dat het niet te zeggen is dat er nooit extern advies nodig is.

De heer Colijn (CU) vraagt of het niet steviger geformuleerd kan worden dan alleen het 'gevoelen' kenbaar te maken bij de jaarcijfers. Dat is wat mager.

Mevrouw Schönknecht (GS) geeft aan dat de jaarplannen aan de commissie worden voorgelegd. De borging van het scheiden van rollen is een kwestie van bewustwording. Het is echter nooit dicht te regelen. Het strategische masterplan wordt door de aandeelhouders vastgesteld. Als DB-lid communiceert zij dit met de commissie en het masterplan wordt te zijner tijd aan PS voorgelegd. Het is goed wanneer de provincie de toegankelijkheid van de haven agendeert in de Vlaams-Nederlandse Schelde Commissie. De keuze voor acht procent rendement is een gemiddelde en resultaat van commerciële bedrijfsvoering bij ZSP.

De heer Vink (Emendo Capital) benadrukt dat dit getal gebaseerd is op de publieke doelstelling en het eigen vermogen. Het streefdoel is afgestemd met de onderneming, maar is wel een uitdaging. Het is ook goed om nieuwe projecten aan te toetsen.

Mevrouw Schönknecht (GS) vervolgt dat bij de bedrijfsstrategie het nodige gaat veranderen. Het level playing field is zowel provinciaal als rijksbeleid en van diverse factoren afhankelijk.

De heer Hijgenaar (D66) geeft aan dat het niet uitbetalen van dividend een van de mogelijkheden is om dat beïnvloeden. In afwachting van 2028 kan ook een visie worden ontwikkeld op dit punt.

Mevrouw Schönknecht (GS) geeft aan dat de borging van de corebusiness gegarandeerd is doordat het jaarplan, jaarstukken en begroting worden gepresenteerd aan de provincie. Spreekster zegt toe een schema rond de governance toe te zenden². De constructie van gemeenschappelijke regeling maakt het opereren in de AvA wel gekunsteld. In de AvA spreekt de gemeenschappelijke regeling wel met één stem via de voorzitter. De deelnemende gemeenten besluiten later dit jaar in dezelfde strekking over deze aandeelhoudersstrategie. Het college is betrokken bij het strategische bedrijfsplan, en zal dan mogelijk extra externe ondersteuning nodig hebben. Spreekster verwacht dat het later wordt dan eind april 2015 voordat het eerste concept van het strategisch masterplan gereed is. De statuten uit 2011 voldoen, maar zodra er andere partijen dan overheden gaan meedoen moeten deze worden aangepast. De gemeenschappelijke regeling blijft bestaan totdat de garantstelling is beëindigd. Er is rijksbeleid nautisch beheer, en er is veel op het terrein van milieu en natuur bij wet geregeld. In de aandeelhoudersstrategie is opgenomen dat verduurzaming belangrijk is. Verder hoort dit in de bedrijfsstrategie thuis. Op WarmCO2 is al flink afgeboekt, en is geen corebusiness. Voor de herfinanciering zal daar goed naar gekeken moeten worden naar de mogelijkheid om bedrijven af te stoten.

Tweede termijn

De heer Van Oorschot (PvdA) geeft aan dat bij de informatiebijeenkomst van Zeeland Seaports deze week de spoorlijn Axel-Zelzate als kans is genoemd voor grotere veiligheid én voor vestiging van bedrijven in de Axelse Vlakte. Is dat de moeite waard om te onderzoeken?

De heer Van Beveren (GS) geeft aan dit te willen onderzoeken. Het is echter niet mogelijk om dit naast andere opties te realiseren, er moeten prioriteiten worden gesteld.

De heer Oudemans (CDA) vraagt naar een discrepantie rond WarmCO2.

De heer Vink (Emendo Capital) geeft aan dat de winstgevendheid en de kasstroom van WarmCO2 verschillen. Er is een verandering waarneembaar, maar het duurt even voordat dit zich uit in verbeterde kasstromen.

De heer Colijn (CU) geeft aan de heer Van Oorschot (PvdA) aan dat de discussie over de spoorlijn niet thuishoort in de discussie over de aandeelhoudersstrategie.

De heer Van Burg (SGP) vraagt zich af of en hoe een level playing field in de aandeelhoudersstrategie opgenomen moet worden. Het is aan het bedrijf zelf.

Mevrouw Schönknecht (GS) geeft aan dit level playing field in het rijks-zeehavenbeleid een plaats heeft.

De heer Hijgenaar (D66) is geen voorstander van traditioneel aandeelhouderschap. Het verhangen van aandelen van WarmCO2 vindt zijn fractie geen goed idee; hij komt daar mogelijk in PS op terug.

Aandacht voor het level playing field hoort op alle niveaus thuis.

De heer Bierens (VVD) constateert dat de provincie diverse rollen heeft in dit kader. Hij maakt zich zorgen dat in het kader van de natuurwetgeving de ontwikkeling van Zeeland Seaports wordt bemoeilijkt. De inzet van het college moet erop gericht zijn het belang van Zeeland te behartigen. De aandeelhoudersstrategie is van belang voor het bedrijf om te weten wat er van hen verwacht wordt qua rendement. Voor wat betreft de vraag over de spoorlijn Axel-Zelzate kan spreker instemmen met de reactie van de heer Van Beveren (GS) om dit te onderzoeken, maar ook prioriteiten te stellen.

De heer Harpe (GL) constateert dat de politiek goed moet nadenken waar zij zich mee bezighoudt in het kader van bestuurlijke drukte. Hij verwijst naar de discussie over de nautische drempels. Regels die er zijn moeten gerespecteerd worden.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten op 12 december 2014.

9. Statenvoorstel Legesverordening en grondwaterheffingsverordening (SERV-181)

De heer Bierens (VVD) vraagt naar de achtergrond van de explosieve stijging van de tarieven voor ontgrondingsvergunningen.

De heer Van den Dool (PVV) vraagt verduidelijking van de kostendekkendheid van beide verordeningen. Op blz. 2 wordt gesteld dat een redelijk deel van de gemaakte kosten wordt

² Zie bijlage 3.

gecompenseerd. Dat is geen algemeen bekend criterium. In het voorstel staan verder onjuistheden in de namen van de wet waarop de verordening is gebaseerd.

De heer Hijgenaar (D66) vraagt eveneens naar de achtergrond van de zeer hoge stijging van de kosten voor de ontgrondingsvergunningen en zou graag zien dat de stijging van 8,6 procent wordt uitgelegd in relatie met de stijging van kosten voor de provincie.

De heer Van Beveren (GS) geeft aan dat het verlenen van een ontgrondingsvergunning de RUD ongeveer zo'n tachtig uur werk kost. De tarieven zijn niet kostendekkend, maar het college wil wel een grote mate van kostenvergoeding. Het is een afweging en geen verplichting om kostendekkende tarieven vast te stellen. Spreker zegt toe voor de behandeling in de statenvergadering een overzicht van kosten en opbrengsten in verband met deze verordeningen toe te zenden. Het voorstel wordt aangepast op de geconstateerde lacunes. De verordening wordt volgens afspraak eens in de vier jaar aangepast. In het overzicht wordt meegenomen hoe de genoemde 8,6 % stijging is berekend.

De heer Van den Dool (PVV) heeft de voorkeur voor het verhalen van kosten op degene die er gebruik van maakt, in plaats van het verhogen van de opcenten op de motorvoertuigenbelasting.

De heer Bierens (VVD) geeft aan dat het toegezegde overzicht nodig is om te zien of de tarieven kostendekkend zijn, er iets bovenop wordt gezet of dat er efficiënter kan worden gewerkt.

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten op 12 december 2014.

10. Statenvoorstel 13e begrotingswijziging 2014 (SERV-179)

De voorzitter concludeert dat het voorstel voldoende onderbouwd is voor behandeling door Provinciale Staten op 12 december 2014. Het voorstel kan worden geagendeerd als hamerstuk.

11. Presentatie op verzoek van de heer Haaze over defiscalisering Westerscheldetunnel

De heer Van den Dool (PVV) geeft aan dat de PVV-fractie het initiatiefvoorstel op zijn merites heeft laten beoordelen door Ernst en Young.

De presentatie wordt gegeven door de heer Zoetelief van Ernst & Young. Er wordt een hand-out uitgereikt. De heer Hijgenaar (D66) vraagt of de belastinginspecteur de herziening met terugwerkende kracht zal willen opleggen. De opmerking dat er altijd geld bij de exploitatie van de moet bevreemd hem. Met de tolheffing wordt immers de aanschaf van de aandelen en de aanleg van de Sluiskiltunnel betaald.

Mevrouw Van Unen (SP) vraagt naar de mening van de belastinginspecteur hierover. Hebben bedrijven nadeel van het schrappen van de btw?

De heer Harpe (GL) vraagt wat er gebeurt wanneer de tunnel tolvrij is.

De heer Van Oorschoot (PvdA) informeert naar het moment van overdracht naar het rijk.

De heer Zoetelief antwoordt dat het nooit zeker is hoe de belastingdienst zal reageren. Deze zal in ieder geval niets tegen de liquidatie kunnen inbrengen, en terugvorderen mag niet langer dan vijf jaar. Het voorgestelde is niet gekunsteld en heeft geen terugwerkende kracht. Ook is niet bepaald dat de tunnel niet overgedragen mag worden. Voor de Dordtse Kiltunnel is via het Europese Hof bevochten dat geen btw verschuldigd is omdat deze door de overheid wordt geëxploiteerd. Een vergelijkbare procedure kan enkele jaren duren. De overheid is overigens vrijgesteld van overdrachtsbelasting. Er zijn meer infrastructurele zaken waarin het bedrijfsleven participeert, de vergoeding daarvoor is belast met btw. Zonder de bijdrage ter hoogte van 500 miljoen euro die in het verleden is gegeven voor de tunnel is de tunnel niet kostendekkend. Na 30 jaar gaat de tunnel terug naar het rijk en vervalt de fiscaliteit.

De heer Van Oorschoot (PvdA) maakt zich zorgen over een eventuele naheffing in verband met de afdracht voor de aflossing van het aankoopbedrag van de tunnelaandelen.

De heer Zoetelief geeft aan dat dit niet wordt beïnvloed door het verleden. Het niet verschuldigd zijn van btw maakt voor het bedrijfsleven niet uit: of de btw wordt verrekend, of het toltarief is zonder btw verschuldigd. Voor de anderen wordt het goedkoper.

De voorzitter concludeert dat het onderwerp voldoende is behandeld. De PVV-fractie geeft aan het initiatiefvoorstel met wijziging te willen agenderen voor de Statenvergadering van 12 december 2014.

12. Conceptverslag vergadering 17 oktober 2014 met Advies aan Presidium

Het conceptverslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

13. Toezeggingenlijst

Hierbij betrekken: de brief van GS van 25 november met afschrift brief Ministerie van I & M inzake omhanging aandelen Evides.

De heer Van den Dool (PVV) vraagt wanneer de verhanging gaat plaatsvinden.

De heer Van Beveren (GS) geeft aan dat het besluit van de staten niet betekent dat het bedrijf direct de omhanging in gang zet: daarvoor is een besluit van de AvA nodig. De brief van I&M is in lijn met de PS-motie. Voor spreker zou verhanging direct kunnen plaatsvinden, maar DELTA NV vindt het op dit moment niet mogelijk. Om het dan toch door te voeren kan DELTA in de problemen brengen. Een aandeelhouder heeft ook verantwoordelijkheden. De motie uit Provinciale Staten dateert al van enkele jaren geleden, en is neergelegd in de aandeelhoudersstrategie. De besluitvorming omtrent de strategische koers van DELTA NV nadert het eindpunt. Voordat het definitieve besluit over Indaver kan worden genomen moet die koers duidelijk zijn. Dat kan net voor of net na de verkiezingen zijn.

De heer Van den Dool (PVV) vraagt of er contact met het ministerie van I&M is opgenomen, nu de verhanging nog niet is gerealiseerd? De Tweede Kamer heeft zich er immers zo over uitgesproken. Op een vraag van mevrouw Van Unen (SP) of dit ook geldt als er financiële gevolgen voor DELTA NV zijn, geeft spreker aan dat uitstel niet moet leiden tot afstel.

De heer Van Beveren (GS) stelt dat er geen redenen zijn om de motie niet uit te voeren. Het is ook op basis van vrijwilligheid, het ministerie kan het niet afdwingen. Spreker verwacht dat het ministerie geen problemen heeft met een half jaar vertraging.

De voorzitter concludeert dat de brief hiermee voldoende is besproken.

De toezeggingenlijst lijst wordt verder niet behandeld wegens ontbreken van het vergaderquorum.

14. Volgende vergadering: vrijdag 23 januari 2015, om 9.30 uur

15. Sluiting

De voorzitter sluit om 14.05 uur de vergadering.

Aan de statenleden van de Commissie Bestuur, Financiën en Welzijn

Betreft: verzoek provinciale bijdrage

Middelburg, 28 november 2014

Mevrouw de voorzitter, dames en heren statenleden,

Namens het bestuur van de Provinciale Chronisch zieken- en Gehandicaptenorganisatie (PCG Zeeland) hebben wij U een brief geschreven. Ik ga hier natuurlijk niet de gehele brief met U doornemen maar wij willen wel enkele puntjes naar voren halen zodat U nog beter geïnformeerd bent om zo een voor ons positief besluit te kunnen nemen.

We gaven in onze brief de belangrijkste vormen van de belangenbehartiging in de afgelopen jaren beknopt weer. Ik wil er hier even de lokaal overstijgende punten uithalen:

- het deelnemen aan landelijke werkgroepen en koepels (Ieder(in), NPCF, Ango), mede om zodoende te fungeren als intermediair tussen onze achterbangroepen en de lokale werkgroepen en WMO raden;
- het “vertalen” van informatie van de rijksoverheid ten behoeve van lokale organisaties in Zeeland (onze website moet in dit verband een steeds belangrijker rol gaan spelen) en het organiseren van bijeenkomsten met dit doel;
- het leveren van een bijdrage aan het inclusiever en toegankelijker worden (in brede zin) van de Zeeuwse samenleving;
- Het deelnemen aan het OPOV.
- Het behouden van de opgebouwde expertise op de terreinen van vervoer, onderwijs, zorg, welzijn en arbeid, opgebouwd ter ondersteuning van individuen en lokale groepen in onze provincie.

De rol die we voor onszelf zien is puur het gemeenten overstijgende gebeuren. Wij willen bereiken dat we in Zeeland geen al te grote verschillen krijgen in het voorzieningen niveau tussen de gemeenten onderling. We willen daarom het beleid van de verschillende gemeenten monitoren, om zo ook de goede voorbeelden naar voren te halen, m.a.w. we willen ook verbindingen tussen de gemeenten maken. Deze rol zou op de duur kunnen leiden tot een vergoeding **van** de gemeenten.

En natuurlijk snappen wij dat de decentralisatie, waar we overigens even voor de goede orde niet tegen zijn, die verschillen juist, en misschien wel moet, bewerkstelligen. Maar het mag niet zo zijn dat je in de ene Zeeuwse gemeente niet binnen de provincie kan reizen en bij de andere wel. En we begrijpen dat, ondanks dat we geen grote provincie zijn, de gemeente Tholen andere prioriteiten moet stellen binnen de WMO dan bijvoorbeeld een meer verstedelijkte gemeente als Middelburg. Daar zijn we niet tegen als het maar allemaal wel een beetje “leefbaar”

blijft voor de mensen die op de WMO zijn aangewezen! Iedereen moet aan onze samenleving kunnen blijven mee doen!

We bemoeien ons overigens niet alleen met de Zeeuwse gemeenten maar ook met onze mooie provincie. U bent tenslotte de financier en regisseur van het Openbaar Vervoer in Zeeland. En het OV is voor onze achterban een zeer belangrijk onderwerp. Mensen met beperkingen reizen namelijk ook liever met het reguliere OV dan dat ze gebruik moeten maken van het doelgroepen vervoer! Wij hebben meegedacht over het doelgroepenvervoer op Walcheren, waarbij we vooral aandacht hebben gevraagd voor het feit dat de reiskosten voor de mensen met een beperking in de pas moet blijven lopen met de prijzen in het OV. Dit vooral bij het bovengemeentelijk aspect.

We zitten in het OPOV en we houden daar zeer scherp in de gaten of het OV in Zeeland bruikbaar en bereikbaar blijft voor mensen met een beperking. U begrijpt, alhoewel dat een andere Commissie betreft, dat wij de discussie mbt de buurtbussen met argusogen volgen!

Afrondend mevrouw de voorzitter, dames en heren statenleden, het zojuist genoemde en in de brief verwoorde doen wij voor €3.500,- per jaar! Meer dan dat hebben we niet nodig en vragen we ook niet want dit stelt ons in staat te doen wat we moeten doen. Mensen, werkgroepen en WMO raden te informeren en te adviseren om zo in onze provincie een goed sociaal klimaat te behouden en te zorgen dat iedereen mee kan doen in onze maatschappij!

En natuurlijk, zoals zojuist beschreven, ook om het OV te monitoren om er ook daar voor te zorgen dat, dat, beschikbaar en bruikbaar blijft voor iedereen!

Wij hopen dat u het verzoek om ons jaarlijks het bovengenoemd bedrag toe te kennen, op grond van wat wij hiertoe naar voren brachten, wilt honoreren. Zodat we U ook kunnen blijven helpen om op het gebied van het OV de juiste dingen te blijven doen!

Dank voor Uw aandacht en veel wijsheid toegewenst.

Beste commissie-leden van de Provinciale Staten,

Ik ben Mirjam Braspenning, ik werk bij de LFB in Goes en namens alle collega's **spreek** ik **in** voordat de vergadering zo gaat beginnen.

Ik stel eerst de LFB kort voor:

LFB Goes is een belangenorganisatie dóór en vóór mensen met een verstandelijke beperking.

Bijzonder aan de LFB is dat mensen met een verstandelijke beperking zelf, vanuit eigen ervaringsdeskundigheid, opkomen voor de belangen maar ook andere mensen met een verstandelijke beperking sterker maken zodat zij meer en beter mee kunnen doen in de samenleving.

Mensen worden daardoor minder afhankelijk en hoeven minder een beroep te doen op zorg en ondersteuning.

Dit doen we onder andere door bijeenkomsten te organiseren over thema's die belangrijk zijn in het leven van mensen met een verstandelijke beperking. Bijvoorbeeld over de WMO, participatiewet, een sociaal netwerk opbouwen en eenzaamheid. Wij maken eenvoudig lezen nieuwsbrieven en verzorgen presentaties over beeldvorming en leven met een beperking.

De 7 ervaringsdeskundigen die bij LFB leren en werken hebben een dagbestedingsindicatie.

Het is een unieke, leerwerkplek en dagbestedingsplek.

Een onafhankelijke, belangenorganisatie waar ervaringsdeskundigen van de verschillende zorgaanbieders leren en werken.

Deze dagbesteding wordt door LFB in **onderaannemer-schap** uitgevoerd. Hiervoor zijn contracten afgesloten met Zuidwester, Gors, Arduin, Emergis en Stichting Buitenkans.

De ervaringsdeskundigen worden ondersteund door twee coaches.

Eigen kracht, versterking en gewoon meedoen is wat we als LFB willen.

Gewoon meedoen in de samenleving gaat helaas voor mensen met een verstandelijke beperking niet altijd vanzelf. Er verandert veel in januari 2015.

De begeleiding gaat naar de Wmo en de participatiewet wordt ingevoerd.

Veel mensen van onze achterban krijgen daar allemaal mee te maken.

Soms zelfs met meerdere van die veranderingen.

Dat brengt veel zorgen en onzekerheid want mensen weten niet wat er boven hun hoofd hangt en waar ze aan toe zijn.

Onze coaching wordt betaald vanuit financiering dagbesteding.

Voor onze activiteiten krijgen we van het VSBfonds voor 3 jaar subsidie.

Kantoorruimte hebben we al ruim 7 jaar gratis bij Klaverblad Zeeland.

En dan komen we nu bij ons probleem.....

Door het wegvallen van de provinciale subsidie voor het Klaverblad heeft Klaverblad gekozen in een andere, kleinere organisatie door te gaan en zeer snel uit hun pand in Goes te vertrekken. En daardoor is er ook voor ons ineens een groot en dringend probleem ontstaan.

In januari moeten wij namelijk ook uit het pand vertrekken.

We hebben al veel verschillende acties ondernomen in onze zoektocht naar andere kantoorruimte maar tot nu toe zonder toezegging of resultaat. Naar B&W en alle raadsleden in de gemeente Goes hebben we een open brief geschreven. Ook hebben we vorige week donderdag 20 november ingesproken voor de raadscommissie in Goes. Men heeft wel positief gereageerd en gezegd met iets bezig te zijn, dit verder te onderzoeken maar zij doen nog geen toezegging. Wij hebben hoop en vertrouwen op een positief besluit en goede afloop maar we moeten verder afwachten en onze tijd dringt. De maand december is zo voorbij!

Daarom maken we ook gebruik maken van het inspreekrecht bij de Provinciale Statenleden.

We weten dat **Stichting PCG** een brief heeft gestuurd en ook gaat inspreken. Zij zijn net als ons getroffen door hetzelfde besluit van de Provinciale Staten van eind 2012.

We willen hier toch ook een duidelijk signaal afgeven en ons probleem wat is ontstaan onder u aandacht brengen.

Misschien wilt u ook actief met ons meedenken, adviseren, bemiddelen of een (tijdelijke) financiering toezeggen wanneer onze zoektocht naar een nieuwe, **gratis werkplek** niet gaat lukken?

Wat zou het mooi zijn als er zo op het eind van het jaar voor ons een lichtpuntje komt en wij volgend jaar gewoon door kunnen gaan met ons werk!

Dank u wel voor uw aandacht!

Mirjam Braspenning – ervaringsdeskundige belangenbehartiger

LFB Goes

Van Hertumweg 17 / 19

4462 EV Goes

0113 256872 – 06 45348748

E-mail: goes@lfb.nu

Website: www.lfb.nu

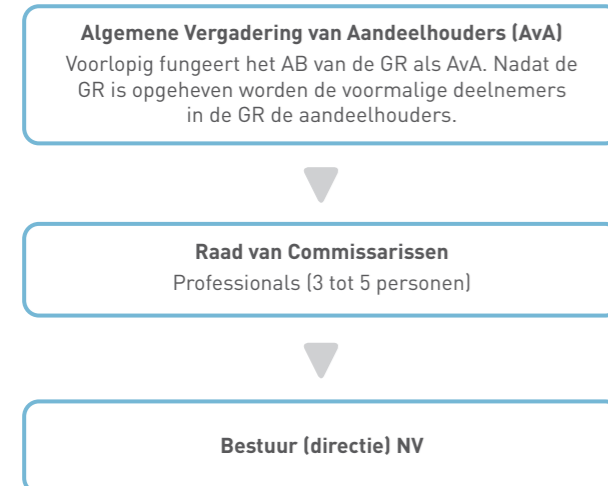
De Rekenkamer⁸ noemt ook publieke belangen als werkgelegenheid en bestuurlijke belangen. Werkgelegenheid maakt prominent onderdeel uit van het Strategisch Masterplan en de NV is gehouden dat Masterplan uit te voeren. De aandeelhouders kunnen dienaangaande sturend optreden via begroting en bedrijfsplan en de vinger aan de pols houden via de rekening van de NV. De bestuurlijke belangen zijn o.i. goed geborgd in de Statuten en in de nadere afspraken die tussen deelnemers en NV zijn vastgelegd in de Verzelfstandigingsovereenkomst en de Operationele Havenovereenkomst c.a.

Conclusie borging publieke belangen

Met bovenstaande opsomming is aangegeven dat de publieke belangen, die een relatie hebben met de verzelfstandiging, afdoende geborgd zijn.

3 Governance van de NV

De Governance van de NV is van groot belang en definieert wie welke bevoegdheden heeft binnen de Vennootschap en hoe deze bevoegdheden zich tot elkaar verhouden.

De uitgangspuntennota, die wij u toezonden, stelt dat 'bij de vaststelling van de Governance een evenwicht moet worden gevonden in de doelstelling van de verzelfstandiging enerzijds (loslaten van de directe bedrijfsvoering en ruimte geven voor professionele sturing) en anderzijds ook een open oog voor de rol van de aandeelhouder die politiek verantwoordelijk blijft voor de strategie en de beleidseffecten van de NV'. De NV kent dus een zekere vrijheid in gebondenheid.

3.1 Aandeelhouders

De twee Business Units van ZSP worden in de NV ingebracht. Derhalve worden de huidige deelnemers van ZSP op termijn de aandeelhouder van de nieuwe Vennootschap. Via de GR zijn de deelnemers feitelijk middellijk (of indirect) aandeelhouder. In de verzelfstandigingsovereenkomst⁹ is al opgenomen wat de aanspraken van de toekomstige aandeelhouders zijn. De interne vertegenwoordiging van de GR als aandeelhouder in de AvA geschiedt door één persoon per participant. Naar buiten

toe wordt uiteraard met één mond, namelijk namens de GR als enig aandeelhouder, gesproken.

Eigendom en overdracht aandelen

Omdat privatisering van de NV ZSP door de politiek ongewenst wordt geacht, is in de Statuten vastgelegd¹⁰ dat aandeelhouders van de NV slechts kunnen zijn: publiekrechtelijke personen dan wel vennootschappen die geheel in overheidshanden zijn. Voorts is in dat artikel vastgelegd dat indien een aandeelhouder niet meer voldoet c.q. vast staat dat hij binnen afzienbare tijd niet meer zal voldoen aan dit vereiste, hij geacht wordt zijn aandelen aan te bieden aan de overige aandeelhouders. Aldus wordt voldaan aan het vereiste van de uitgangspuntennota: geen privatisering. Tevens is in de Statuten vastgelegd¹¹ dat als een aandeelhouder de NV wil verlaten, hij in een dergelijk geval zijn aandelenpakket eerst aan de overige aandeelhouders moet aanbieden en tevens onder welke voorwaarden dat moet plaatsvinden.

Verhoudingen binnen ZSP

In de besluitvorming van 17 februari 2010 van het AB van ZSP zijn reeds besluiten genomen over de verhoudingen tussen de gemeenten en de Provincie binnen de NV. De Provincie Zeeland krijgt 50% van de zeggenschap en de drie gemeenten verdelen gelijkelijk de andere helft. Zeggenschap is voorts één-op-één gekoppeld aan het recht op dividend.

	Aandelen-verhouding	Zeggenschap	Recht op dividend ¹²
Zeeland	50%	50%	50%
Terneuzen	16 2/3%	16 2/3%	16 2/3%
Vlissingen	16 2/3%	16 2/3%	16 2/3%
Borsele	16 2/3%	16 2/3%	16 2/3%
	100%	100%	100%

3.2 Afspraken tussen de indirecte c.q. toekomstige aandeelhouders

In de verzelfstandigingsovereenkomst is een aantal afspraken vastgelegd tussen de participanten in de GR, zijnde de indirecte aandeelhouders in de NV (via de GR) en toekomstige aandeelhouders in de NV. Dat zijn afspraken over zaken die regeling behoeven, maar die niet in de Statuten hoeven of kunnen worden opgenomen. We noemen de belangrijkste afspraken:

- Verdeling van de feitelijke aanspraak op de aandelen (hoofdstuk 2.1 art.8).
- Aandeelhouders verplichten zich om de Corporate Governance Code¹³ te hanteren bij het besturen van de onderneming. Deze code is weliswaar niet verplicht voor een overheids NV¹⁴ als NV ZSP, maar het lijkt goed om als overheidsaandeelhouders vrijwillig de Code te onderschrijven als goed bestuur van een NV.
- Sprake zal zijn van een NV met een zelfstandig professioneel bestuur en een bedrijfsmatig ingestelde toezichthouder (RvC)
- Gemeenten krijgen een specifieke adviesbevoegdheid als ZSP een ontwikkeling beoogt op hun grondgebied¹⁵. Deze afspraak wordt opgenomen om grondgemeenten een extra bescherming te geven tegen mogelijk ongewenste initiatieven van ZSP op hun grondgebied. Volledigheidshalve zij vermeld dat betreffende gemeenten - ook na de verzelfstandiging

van ZSP - nog altijd voluit beschikken over hun publiekrechtelijke bevoegdheden (vergunningen, bestemmingsplannen etc.) om initiatieven te reguleren.

- Afspraken over het gewenste profiel van leden van de RvC. De uitgangspuntennota stelt: 'De Raad van Commissarissen moet kunnen omgaan met een bedrijfsvorm op basis van de combinatie zelfstandigheid en publieke verantwoordelijkheid. Dit houdt in dat binnen de Raad van Commissarissen, kennis en ervaring zodanig gecombineerd worden dat deze beide pijlers optimaal bediend kunnen worden'. Deze afspraken zijn vertaald in een profiel voor de RvC¹⁶ dat voor de verzelfstandiging door de deelnemers in ZSP wordt vastgesteld. In ieder geval is het zo dat in het profiel is vastgelegd dat commissarissen geen benoemde of gekozen bestuurders zijn of zijn geweest in kringen van de aandeelhouders/participanten van ZSP.

De belangrijkste zaken over de Governance zijn vastgelegd in de Statuten van de NV. De volgende zaken zullen tot de taken en bevoegdheden van de AvA behoren:

de bevoegdheid van de AvA behoort¹⁷. Dat geldt temeer nu de keuzes die daarin worden gemaakt bepalend zullen zijn voor de mate waarin de NV maatschappelijk wil ondernemen en van invloed zullen zijn op het te verwachten dividend, de behoefte aan facilitering bij het aantrekken van financiering en het tempo waarin de NV financieel onafhankelijk kan worden.

Bedrijfsplan

Vastgelegd is¹⁸ dat het Bestuur elke 4 jaar een Bedrijfsplan moet opstellen dat door de AvA zal worden vastgesteld. Het bedrijfsplan bevat o.m. strategisch beleid, investeringen, dividenden en deelnemingenbeleid. Ook dit is een voornaam sturingsinstrument van de aandeelhouders, omdat via dit plan de NV (blijvend, óók nadat de GR is verdwenen) kan worden gestuurd en afgerekend. In het bedrijfsplan is ruimte voor de te verwachten rendementen, financieel beleid, maar ook voor de (evt. bijstelling van de) prognoses wanneer de NV financieel zelfstandig zal zijn en welk beleid daartoe door de NV wordt ontwikkeld.

Begroting en rekening van de NV

Het vaststellen van de begroting is een dermate belangrijk sturingsinstrument dat noodzakelijk is deze bevoegdheid bij de aandeelhouder en dus de AvA te laten, zeker zolang die aandeelhouder via de garantstelling meer financiële risico's loopt. Op deze wijze is geborgd dat de aandeelhouders de financiële risico's kunnen beheersen. Het vaststellen van de jaarrekening is een wettelijke en onvervreembare bevoegdheid van de AvA. Die is en blijft dus bij de AvA. Voorts staat het resultaat van de NV wettelijk ter beschikking van de AvA. Voorts zal in de rekening verantwoording worden afgelegd over de afspraken die gemaakt zijn over de route naar financiële zelfstandigheid. De AvA kan derhalve beoordelen of de NV op koers en op tempo ligt naar financiële zelfstandigheid.

Strategisch Masterplan

Het vaststellen en/of het wijzigingen van het Strategisch Masterplan is ook een wezenlijk sturingsinstrument dat tot

8 - Handreiking ten behoeve van de besluitvorming door Provinciale Staten over de verzelfstandiging van het havenschap Zeeland (ZSP). Pagina 18.
 9 - Verzelfstandigingsovereenkomst (hoofdstuk 2.1 art 8).
 10 - Statuten art. 4 lid 5 (hoofdstuk 2.2 art. 4 lid 5).
 11 - Statuten art. 15 (hoofdstuk 2.2 art. 15).
 12 - Deze verhouding geldt na uitkering van het preferent dividend van € 16 mln.
 13 - De Nederlandse Corporate Governance Code, eerder vaak aangeduid als de code-Tabaksblat, is een gedragscode voor beursgenoteerde bedrijven met als doel verbeterde transparantie in de jaarrekening, betere verantwoording aan de Raad van Commissarissen en een versterking van de zeggenschap en bescherming van aandeelhouders.
 14 - Strikt juridisch gezien bestaan er geen overheids NV's. Maar in het spraakgebruik wordt deze aanduiding gebruikt voor normale NV's die geheel in overheidshanden zijn.
 15 - Een ontwikkeling overigens die dan in strijd zou moeten zijn met het Strategisch Masterplan. Immers: het Strategisch Masterplan is door het Algemeen Bestuur inmiddels integraal vastgesteld.
 16 - Zie hoofdstuk 2.6 van deze bundel.
 17 - Statuten (hoofdstuk 2.2 art. 18 lid 6b).
 18 - Statuten (hoofdstuk 2.2 art. 18 lid 6a).

Financiële verantwoordelijkheden

Voorts is een regeling over de financiële bevoegdheden (wie besluit over leningen, investeringen, deelnemingen etc. binnen de NV) ontworpen. Hierin wordt aangegeven wie tot welke grens bevoegd is. In de Garantie- en dienstverleningsovereenkomst wordt bovendien aangegeven hoe met de garantstelling wordt omgegaan (zie hierna paragraaf 4).

Toezicht op bestuur

De AvA benoemt, schorst en ontslaat het bestuur¹⁹. Ook de RvC kan het bestuur schorsen²⁰. Vaststelling van het bezoldigingsbeleid van het Bestuur is een zaak voor de AvA. Binnen de kaders van dat beleid kan de RvC vervolgens de concrete bezoldiging van het bestuur vaststellen.

Raad van Commissarissen

De RvC bestaat in aanvang uit 5 personen. In het rooster van aftreden wordt echter opgenomen dat dit aantal na de eerste periode wordt teruggebracht tot 3 personen. De RvC-leden worden benoemd en ontslagen door de AvA²². In de verzelfstandigingsovereenkomst is bepaald dat een profielschets wordt vastgesteld op basis waarvan RvC-leden worden benoemd²³. Wijziging van die profielschets is voorbehouden aan de AvA. Het is naar onze mening van groot belang dat sprake zal zijn van een professionele en onafhankelijke RvC en het is om die reden dat als uitgangspunt in de uitgangspuntennota is afgesproken dat leden van de RvC geen benoemde of gekozen politici uit de kringen van de aandeelhouders mogen zijn (geweest). Die onafhankelijkheid wordt ook door de Rekenkamer²⁴ gezien als een vorm van 'horizontaal toezicht' en wordt door de Rekenkamer positief beoordeeld. Het uitgangspunt is opgenomen in de verzelfstandigingsovereenkomst²⁵ en in de statuten.

Conclusie over de Governance c.a.

Met het bovenstaande is voldaan aan het vereiste in de uitgangspuntennotitie: een actief en betekenisvol aandeel-

houderschap. Niet alleen inhoudelijk kan de AvA sturen op de hoofdlijnen van de onderneming (via Strategisch Masterplan, Bedrijfsplan, begroting). Maar ook kan de AvA sturen via benoemingenbeleid en beloningsbeleid van het Bestuur en via de benoeming van de leden van de RvC. Ook de Rekenkamer vraagt aandacht voor een blijvende interactie tussen overheid en verzelfstandigde organisatie en voor de rollen die de overheid ook na de verzelfstandiging moet vervullen: in de woorden van de Rekenkamer: "...met respect voor de zelfstandigheid van de uitvoeringsorganisatie"²⁶. Wij menen dat met het bovenstaande die diverse rollen in de Statuten goed geborgd zijn.

In de bijlage van deze nota is een overzicht opgenomen van de belangrijkste aspecten van de Governance van NV ZSP.

4 Financiën

4.1 Financiële situatie ZSP

De verzelfstandiging leidt tot een stijging van de kapitaalslasten van ZSP. Dat is het gevolg van het feit dat ZSP nu door de banken wordt aangemerkt als een overheidslichaam: zeer kredietwaardig, omdat de deelnemende overheden nooit failliet kunnen gaan. Die deelnemende overheden betalen nu een prijs voor die goedkope leningen. Immers: indien ZSP onverhoopt failliet zou gaan, staan de deelnemende overheden tot de laatste euro garant. Dat is de reden dat ZSP bij de banken goedkoop kan lenen. Deze financiële aansprakelijkheid voor gemeenten en Provincie neemt af bij een verzelfstandiging. Dat is een voordeel voor de deelnemers: zij kunnen dan 'slechts' hun aandeel in het eigen vermogen van ZSP NV verliezen en zijn niet aansprakelijk (meer) voor de overige verliezen. Keerzijde van deze medaille is dat de NV ZSP zonder garanties duurder moet lenen en hogere rentekosten zal kennen.

4.2 De GR blijft vooralsnog bestaan

Omdat geld lenen zonder garantie voor de NV op dit moment vrijwel onmogelijk is en in elk geval vooralsnog veel te kostbaar is, omdat anders veel te hoge rentelasten opdoemen, is het noodzakelijk om de GR vooralsnog te laten bestaan als garantsteller voor de NV. Het is dan wel noodzakelijk om de GR aan te passen aan de nieuwe situatie²⁷. In het voorliggende voorstel wordt de NV gereed gemaakt voor een zelfstandige financiering zodat op termijn de NV zelfstandig leningen kan afsluiten en de garanties van de GR kunnen worden afgebouwd en op den duur geheel kunnen wegvallen.

Markconforme premie voor garanties

Omdat de GR - op straffe van ongeoorloofde staatssteun- niet zonder meer garant kan staan voor de leningen van ZSP NV, is een marktconforme vergoeding bepaald voor die garanties. Deze vergoeding is berekend op ca € 36 mln., zijnde het verschil tussen de marktrente en de rente waaronder ZSP kan lenen met GR-garantie. Die € 36 mln. wordt verrekend via 2 mechanismen.

1. Allereerst betaalt de NV aan de GR een bedrag van € 26 mln. Het AB van de GR heeft al in februari 2010 besloten hoe en onder welke voorwaarden dit geld wordt verdeeld onder de deelnemers.
2. Daarnaast zijn de publieke diensten die de NV 'om niet' voor de GR verricht bezien. De waarde van deze diensten overstijgt de noodzakelijke € 36 mln. Het 'overschot' wordt

nu reeds gedeeltelijk 'gebruikt' om het verschil van € 10 mln. (36-26) te verrekenen en is hiernaast beschikbaar voor mogelijk aanvullende garanties die de NV wellicht in de toekomst aanvraagt bij de GR. Indien de GR die garanties t.z.t. afgeeft, zijn derhalve geen aanvullende vergoedingen verschuldigd door de NV aan de GR zolang het 'overschot' voldoende is als compensatie voor de noodzakelijke marktconforme vergoeding.

4.3 Garanties, investeringen en dividend

Met het voorlopig handhaven van de GR voor ogen dienen de volgende elementen in de financiële beschouwingen goed tegen elkaar te worden afgewogen:

- Afbouw garanties
- Investerings
- Dividendbeleid

Deze 3 elementen vertonen een zeer nauwe samenhang, immers, veel investeringen en/of een ruim dividendbeleid zal de periode van garantstelling vergroten en vice versa. Het is dus van belang om een zorgvuldig evenwicht tussen bovenstaande elementen te verkrijgen.

Afbouw Garanties

In de 'driehoek' garanties/dividend/investeringen leggen wij een accent bij de afbouw van de garanties. Dat volgt logisch uit één van de doelstellingen van de verzelfstandiging: het terugbrengen van de financiële risico's van de GR. Met het afbouwen van de garanties wordt immers ook aan die (laatste) doelstelling voldaan. De doelstelling om tot afbouw te komen is opgenomen in de verzelfstandigingsovereenkomst en m.n. in de garantie- en dienstverleningsovereenkomst²⁸.

Investerings

Majeure investeringen zijn voorzien in het Strategisch Masterplan van ZSP zoals dat door de GR is vastgesteld. Inzet van ZSP is om die investeringen voor zover mogelijk te kunnen doen zonder (nieuwe) garantiestellingen van de GR. Maar dat zal vooralsnog zeer lastig blijken. Zowel het financieel economisch klimaat als de financiële ratio's van ZSP NV zullen moeten verbeteren, wil ZSP NV majeure investeringen kunnen financieren zonder garantiestellingen van de GR. Derhalve is hierover afgesproken dat ZSP NV de voorgenomen investeringen goed onderbouwt met een business case en die allereerst op de markt tracht te financieren. Mocht dat niet lukken, dan mag ZSP NV de GR om een garantie vragen. Daarbij dient ZSP NV aan te geven waarom de investering niet marktconform is te financieren en dient ZSP NV tevens aan te geven wat de garantstelling betekent voor het risicoprofiel van (de deelnemers van) de GR (hoogte garantie en duur garantiestellingen). Vervolgens is het een beslissing van de GR/aandeelhouder of zij de investering wil doorzetten (met een verhoging van het risicoprofiel) of afzien van de investering. Het laatste woord in deze delicate afweging is derhalve aan de aandeelhouder. Deze belangrijke principes zijn opgenomen in de Garantie- en dienstverleningsovereenkomst als uitwerking van de financiële paragraaf van de verzelfstandigingsovereenkomst

Dividendbeleid

Uitkering van dividend kan de termijn waarbinnen de garanties kunnen worden afgebouwd verlengen. Derhalve hebben de deelnemers van ZSP afgesproken²⁹ dat ze in principe geen

dividend zullen doen uitkeren voordat ZSP NV financieel zelfstandig is.

4.4 Afbouw garanties

Door een extern bureau, Montesquieu, is berekend³⁰ hoe snel de huidige portefeuille aan vreemd vermogen van ZSP zonder garanties van de GR zou kunnen worden gefinancierd door de NV ZSP. In onderstaande figuur wordt de financieringsbehoefte (aan vreemd vermogen) van NV ZSP aangegeven door de blauwe lijn. Teneinde een flexibele bedrijfsvoering van ZSP mogelijk te maken is het garantiëplafond (rode lijn) iets hoger gelegd dan die blauwe lijn. Dat garantiëplafond mag de NV niet doorbreken zonder expliciete toestemming van de GR³¹.

Het garantiëplafond begint op € 470 mln. en stijgt dan naar € 500 mln. Vervolgens wordt het garantiëplafond vanaf 2012 voor 7 jaren gehandhaafd op € 500 mln. en loopt daarna elk jaar € 20 mln. terug. Dat wil zeggen dat de risico's van de deelnemers vanaf 2019 elk jaar met € 20 mln. afnemen. In 2026 kan NV ZSP het resterende vreemd vermogen zelf financieren zonder garantie van de GR. Resteert een garantiëplafond van € 340 mln. in 2026 en € 170 mln. in 2027. In 2028 (2 jaar na het behalen van de ratio's) is dan de datum waarop de GR niet meer garant hoeft te staan en de GR zou kunnen worden opgeheven. Het rapport van Montesquieu en met name de termijn van 2026 is door de Bank Nederlandse Gemeenten getoetst en akkoord bevonden³².

Wijzigingen garantiëplafond

Aan de hand van een marktconsultatie, de eerste over drie jaar en daarna periodiek om de vier jaar, wordt bezien of en in hoeverre er aanleiding is om tot een bijstelling te komen van de termijnen zoals die nu zijn voorzien in de (bijlagen van) die overeenkomst³³. De opdracht voor deze marktconsultatie wordt door het GR gegeven.

Het garantiëplafond kan alleen naar boven worden bijgesteld door de GR. De NV ZSP zal dan moeten hebben aangetoond dat marktfinanciering van een (door RvC en AvA goedgekeurde) investering niet mogelijk is. Wanneer de buffer (zie hieronder) ten gevolge van het wegvallen van geplande investeringen groter is dan € 25 miljoen zal de financieringscurve worden

19 - Statuten (hoofdstuk 2.2 art. 16.2).

20 - Idem.

21 - Statuten (hoofdstuk 2.2 art. 16 leden 11 en 12).

22 - Statuten (hoofdstuk 2.2 art. 20 lid 1 en art. 21 lid 1).

23 - Verzelfstandigingsovereenkomst (hoofdstuk 2.1 art. 6.2).

24 - Handreiking ten behoeve van de besluitvorming door Provinciale Staten over de verzelfstandiging van het havenschap Zeeland (ZSP). Pagina 30.

25 - Verzelfstandigingsovereenkomst (hoofdstuk 2.1 art. 6.3).

26 - Handreiking ten behoeve van de besluitvorming door Provinciale Staten over de verzelfstandiging van het havenschap Zeeland (ZSP). Pagina 29.

27 - Gezien de wijziging die in de afgelopen jaren is opgetreden met betrekking tot de beheersgrenzen van ZSP maken wij tevens van die aanpassing gebruik om ook de grenzen van ZSP te actualiseren. Deze grenzen behoeven op enkele onderdelen aanpassing als gevolg van de ontwikkeling in de afgelopen jaren.

28 - Garantie- en dienstverleningsovereenkomst. (Hoofdstuk 5.1. art. 2 en 5).

29 - Verzelfstandigingsovereenkomst (hoofdstuk 2.1 art. 10.11).

30 - Montesquieu, hoofdstuk 5.4, pag. 12 e.v.

31 - Dit komt erop neer dat de Garantie- en dienstverleningsovereenkomst dient te worden aangepast als de NV het garantiëplafond wenst te doorbreken. Hiervoor is uiteraard instemming van de GR als contractspartij benodigd.

32 - Hoofdstuk 5.5 Second opinion BNG.

33 - Garantie- en Dienstverleningsovereenkomst (hoofdstuk 5.1 art. 8.2).

ADVIES

statencommissie

Advies van de vergadering van de **Commissie Bestuur, Financiën en Welzijn** van 28 november 2014 aan het Presidium ter voorbereiding van de Statenvergadering van 12 december 2014

In deze commissievergadering zijn de navolgende statenvoorstellen behandeld:

1. *Statenvoorstel Archiefverordening 2014* *SERV-182*
De commissie is van mening dat het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd.

2. *Brief Rekenkamer Zeeland van 31 oktober 2014 met rapport 'Deelnemingen: overzicht en inzicht'* *SGR-68*
De commissie adviseert de aanbevelingen uit het rapport over te nemen. De brief met bijbehorend statenvoorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd op de PS-agenda van 12 december 2014.

3. *Statenvoorstel Aandeelhoudersstrategie Zeeland Seaports* *SERV-178*
De commissie is van mening dat het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling door Provinciale Staten.

4. *Statenvoorstel Legesverordening en grondwaterheffingsverordening* *SERV-181*
De commissie is van mening dat het voorstel voldoende onderbouwd, mits voor de statenvergadering door het college toegezegde overzicht van de kosten en opbrengsten rond deze verordeningen en een berekening van de kostenstijging van 8,6 procent wordt toegezonden.

5. *Statenvoorstel 13e begrotingswijziging 2014* *SERV-179*
De commissie is van mening dat het voorstel voldoende is onderbouwd voor behandeling door Provinciale Staten. Het voorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd.

MIDDELBURG, 28 november 2014

De commissie voornoemd,

mw. M.E. Trimpe, commissiegriffier